

Justitsministeriet
Att.: Justitsminister Karen Hækkerup
Slotsholmsgade 10
1216 København K
DANMARK
TLF.: 0045 – 72 26 84 00 / EMAIL: jm@jm.dk

Oslo, 24. September 2014

SCANDINAVIAN STAR

Folketinget, Støttegruppen, danske media og offentlighet, er feilinformert i 20 år. Rigsadvokaten og Justitsministeriet har siden 1996 avvist anmodninger om gjenopptagelse, med den begrunnelse at Scandinavian Star-saken er grundig undersøkt. Den norske politirapporten 13. juni 2014, og den norske Riksadvokatens vedtak 27. juni 2014 om ny etterforskning dokumenterer at dette ikke er korrekt.

BAKGRUNN

Støttegruppen etter «Scandinavian Star» har gjort henvendelser til danske myndigheter i 1996, 2002, 2010 og 2013 med anmodning om ny etterforskning og /eller gransking av ansvaret for katastrofen natt til 7. april 1990. Anmodningene er begrunnet i en rekke forhold som vi har dokumentert at ikke var tema for politiets etterforskning og heller ikke mandat for det skandinaviske granskningsutvalget.

Sjøsikkerheten, herunder tema eierskap, rederi og oversikt over de økonomiske bevegelser som kunne bidra til innsikt i ansvarsforholdene, var i henhold til avtalt arbeidsdeling et dansk ansvar.

Samtlige anmodninger fra Støttegruppen er avvist:

- Rigsadvokaten til Støttegruppen den 16. januar 1996
- Justitsministeriet v/ Frank Jensen til Støttegruppen den 29. januar 1997 og 30. april 1997
- Rigsadvokaten til Støttegruppen den 28. januar 2005
- Justitsministeriet til Støttegruppen den 13. juli 2006
- Rigsadvokaten i brev og notat til Justitsministeriet den 7. desember 2010
- Rigsadvokaten i pressemelding den 9. desember 2010
- Justitsministeriet i brev til Støttegruppen den 24. februar 2011
- Justitsministeriet til Støttegruppen den 11. mars 2014

Anklagemyndigheten og politiske myndigheter i Danmark har også avvist tilsvarende henvendelser fra andre. Det er dessuten besvart spørsmål i Folketinget om saken de siste 20 årene, og det har vært forespørselsdebatt om «Scandinavian Star». Danske myndigheter har avvist anmodningene med henvisning til at det ikke foreligger ny informasjon og at saken er godt undersøkt tidligere:

Etter en meget omhyggelig gjennomgang var det Justitsministeriets vurdering, at der, selv om der ikke var indtrådt forældelse i sagen, heller ikke i øvrigt ville have været grundlag for at genoptage efterforskningen i sagen.

Justitsminister Frank Jensen, brev til Støttegruppen 30. april 1997

På baggrund af min fornyede undersøgelse er det min opfattelse, at der er en lang række oplysninger i sagen, der peger på, at ejeren af Scandinavian Star på brandtidspunktet var K/S Scandinavian Star...

Rigsadvokaten til Støttegruppen 28. januar 2005, side 39

Rigsadvokaten fastslår i notatet, at der ikke er fremlagt nye oplysninger om ejerforholdene, som ikke har været fremme tidligere, og som ikke er blevet nøje vurderet.

Rigsadvokaten i pressemelding den 9. desember 2010

Justitsministeriet skal .. bemærke, at branden vedrørende Scandinavian Star og herunder spørsmålet om ejerforholdene vedrørende Scandinavian Star allerede har vært undergivet omfattende og grundige undersøgelser..

Justitsministeriet til Støttegruppen 11. mars 2014

Støttegruppen presiserer nok en gang at vi ikke bare har vært opptatt av eieransvaret, men også rederansvaret for operasjonen av Scandinavian Star den 7. april 1990.

Den 27. juni 2014 besluttet den norske Rigsadvokaten å gjenoppta etterforskningen av Scandinavian Star. Beslutningen kom etter anbefaling fra politiet, etter at en prosjektgruppe i et år har undersøkt hvorvidt det forelå grunnlag for å anbefale ny etterforskning. Prosjektgruppen gjorde også omfattende undersøkelser av det danske materialet, og skriver i sin rapport:

Sjøforklaringen i Sø- og Handelsretten i København, politietterforskningene i Norge og Danmark, og granskningsutvalget (NOU 1991: 1A), ser i stor grad til å bygge på samme kilder, i og med at disse bygger på hverandres arbeid.

Politiets prosjektrapport «Brannen på Scandinavian Star» vurdering av saken per 2014, side112

Både sjøforklaringen, de opprinnelige politietterforskningene, og undersøkelsene som er foretatt i forbindelse med de tidligere gjenåpningsbegjæringene, har det til felles at partene i selve transaksjonen, og deres advokater, fremstår som hovedkildene til informasjon om eierstruktur, forsikringsforhold og overdragelsen av skipet.

Politiets prosjektrapport «Brannen på Scandinavian Star» vurdering av saken per 2014, side113

Det er imidlertid vårt klare inntrykk at partenes forklaringer for øvrig i liten grad er søkt bekreftet gjennom alternative undersøkelser

Politiets prosjektrapport «Brannen på Scandinavian Star» vurdering av saken per 2014, side114

Politirapporten bekrefter at forhold vi siden 1996 har anmodet om å etterforske / granske, aldri er undersøkt. Begrunnelsene for danske avslag bekreftes nå å ikke ha vært korrekte.

Rigsadvokaten og Justitsministeriet har siden 1996 -97 hevdet at forhold forbundet med straffeansvar er grundig undersøkt, selv om dette ikke er tilfelle. Den feilaktige informasjonen har vært grunnlag for informasjon og svar til Folketinget, som dermed også er blitt feilinformert.

Vi ser at den danske Rigsadvokaten i dag har sendt ut en pressemeddelelse om Scandinavian Star, hvor Rigsadvokaten understreker at Danmark vil bistå den norske etterforskningen.

Rigsadvokaten henviser i pressemeddelelsen til konklusjonen av norske undersøkelser i 1991, uten å opplyse at denne ble trukket tilbake den 13. juni 2014:

De norske myndigheders undersøgelser pegede på, at branden var påsat, og at den mest sandsynlige brandstifter var en dansk passager, der selv omkom ved branden.

Rigsadvokaten i pressemelding den 24. september 2014

De indisier som politiet har lagt til grunn har imidlertid ikke tilstrekkelig bevisbyrde til å kunne utpeke Erik Mørk Andersen som gjerningsmann "med stor grad av sannsynlighet".

Politiets prosjektrapport «Brannen på Scandinavian Star» vurdering av saken per 2014, side 87

Prosjektgruppen finner ikke et bevismessig grunnlag for å kunne konkludere med at Erik Mørk Andersen "med stor grad av sannsynlighet" er gjerningsmannen, og kan følgelig ikke stille seg bak konklusjonen fra etterforskningen i 1990/91.

Politiets prosjektrapport «Brannen på Scandinavian Star» vurdering av saken per 2014, side 87

Støttegruppen legger til grunn at den norske Riksadvokatens beslutning om gjenopptagelse av etterforskningen, med særlig angivelse av det tema som tidligere har vært forstått som ansvar for de danske myndigheter, innebærer at arbeidsdelingen for perioden 1990 – 2014 nå er satt til side.

Vår forståelse er at norsk politi og påtalemyndighet, i og med Riksadvokatens vedtak 27 juni 2014, anser tema knyttet til eierskap, rederansvar, forsikring og tilhørende økonomiske bevegelser, som et norsk etterforskningsansvar. Samtidig forstår vi at forhold under dansk jurisdiksjon vil kreve et positivt dansk bidrag for å bli godt belyst under etterforskningen.

KONKLUSJON

Dansk anklagemyndighet og politiske myndigheter har feilaktig siden 1996 opplyst at det danske etterforskningsansvar etter Scandinavian Star er grundig undersøkt. Dette kan til en viss grad rettes opp ved at danske myndigheter umiddelbart gjør følgende beslutninger:

1. Danmarks Justitsministerium gir sin tilslutning til Støttegruppens anmodning datert 24. april 2013 om ny granskning. I lys av beslutningen i Norge om ny etterforskning kan vårt forslag til mandat for granskningen presiseres.
2. Dansk politi og anklagemyndighet bekrefter sin aksept av den norske Riksadvokatens beslutning av 27. juni 2014, og grunnlaget for denne, om gjenåpning av etterforskningen. Det bekreftes, uten forbehold, eller innvendinger knyttet til jurisdiksjon eller den tidligere avtalen om arbeidsdeling, at Danmark vil bistå etterforskningen med all nødvendig kapasitet.

Med vennlig hilsen

STØTTEGRUPPEN ETTER SCANDINAVIAN STAR

Jan Harsem, styremedlem

jan@harsem.no

Kurt Evert Stenbakk, styremedlem

kurt.evert@live.no

Torbjørn Kalberg, styremedlem

tokalb@broadpark.no

KOPI:

- Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg
- Folketingets Retsudvalg
- Rigsadvokaten i Danmark
- Koordinerende bistandsadvokater Siv Hallgren og Espen Komnæs

STØTTEGRUPPEN ETTER SCANDINAVIAN STAR

KONTOR: Gml. Drammensvei 227 • Asker Sentrum / **POST:** POSTBOKS 23 • 1371 ASKER • NORGE

WEB: www.scandinavianstar.no

TLF.: +47 - 95771199 (Jan) / +47 - 98 600 260 (Kurt) / +47 – 908 70 963 (Torbjørn)